

Συγκεφαλαιοῦντες τὰ ἀνωτέρω ἃς παρατηρήσωμεν συγχρόνως τὸν φωνογράφον λειτουργοῦντα. Ὁ ἄνθρωπος, ὅστις ἤθελε νὰ μεταδώσῃ καὶ διατηρήσῃ τοὺς λόγους τοῦ ἐν τῷ φωνογράφῳ, ἐπλησίαζε πρὸς τὸ ἀνοιγμα καὶ ὠμίλει ἐντὸς αὐτοῦ (τὸ ἀνοιγμα ἐκεῖνο δυνάμεθα κατὰ ταῦτα νὰ φαντασθῶμεν ὡς το ἐξωτερικὸν οὖς τοῦ φωνογράφου). Τὰ ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς παραγόμενα κύματα τοῦ ἀέρος ἔθετον εἰς παλμῶδη κίνησιν τὸ διφθέρεινον διάφραγμα, ἥτοι τὸ τύμπανον τοῦ ὠτὸς τοῦ φωνογράφου. Τὴν παλμῶδη ταύτην κίνησιν τοῦ διαφράγματος ἠκολούθει καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ προσκεκολλημένη ἀκίς, ἥτις καθ' ἑκάστον κραδασμὸν ἐνεχάραττε μᾶλλον ἢ ἥττον βαθέα ἴχνη (κεντήματα) ἐπὶ τοῦ κασσιτερίνου περιβλήματος τοῦ διηλεκτῶς περιστρεφομένου καὶ ἅμα ὀρίζοντως μετακινουμένου κυλίνδρου. — Τὸ κασσιτερίνον τοῦτο περίβλημα δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν ὡς τὸν ἐγκέφαλον, οὕτως εἰπεῖν, τοῦ φωνογράφου.

Τοιοιτοτρόπως ὁ φωνογράφος ἐδέχετο τοὺς φθόγγους τοῦ ὁμιλοῦντος καὶ ἐνεχάρασεν αὐτοὺς ἀνεξιτήλως ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ του. Ἄς ἴδωμεν τώρα τίνι τρόπῳ οἱ φθόγγοι οὗτοι ἀναπαρήγοντο ὑπὸ τοῦ φωνογράφου, δηλ. τίνι τρόπῳ τὰ ἴχνη ἐκεῖνα τὰ ἐπὶ τοῦ κασσιτερίνου φύλλου ἐντετυπώμενα ἠδύναντο νὰ μετατραπῶσιν εἰς τοὺς ἀρχικοὺς φθόγγους τοῦ ὁμιλήσαντος.

Ἀφοῦ ἔπαυεν ἡ ὁμιλία ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου, μετετοπίζετο κατ' ἀρχὰς ὁ κύλινδρος ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἀκίδος, διὰ νὰ μὴ δέχεται πλέον ἄλλας ἐντυπώσεις παρ' αὐτῆς. Ἡ μετατόπισις αὕτη τοῦ κυλίνδρου ἀπὸ τῆς ἀκίδος ἐγένετο δι' ἀπλουστάτου τινὸς ἐλατηρίου σταματήσεως. Μετὰ ταῦτα ὁ κύλινδρος δι' ἀντιστρέφου κινήσεως τοῦ στροφάλου ἐπανήγετο εἰς τὴν προτέραν του θέσιν, καὶ μετετίθετο πλησίον

τῆς ἀκίδος οὕτως ὥστε νὰ εὕρισκεται εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτῆς, ὡς πρότερον. Ἀφοῦ τοιοιτοτρόπως ὁ κύλινδρος ἀνελάμβανε τὴν ἀρχικὴν του θέσιν, ἐπανελαμβάνετο ἀπλῶς ἡ ἀνωτέρω περιγραφεῖσα ἐνέργεια: δηλ. ὁ κύλινδρος περιστρεφόμενος καὶ ἐλκόμενος πρὸς τὰ ἔξω διὰ τοῦ στροφάλου ἠκολούθει τὸν παλαιὸν του δρόμον ἐξ ἀριστερῶν πρὸς τὰ δεξιὰ· ἡ ἀκίς ἀκολουθοῦσα τὰ πρότερον ἐντύπωνθέντα ἴχνη ἐπὶ τοῦ κασσιτερίνου φύλλου ἐτίθετο εἰς παλμῶδη κίνησιν, ἣν ἠκολούθει φυσικῶς τῷ λόγῳ καὶ τὸ διάφραγμα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ τρομώδης αὕτη κίνησις τοῦ διαφράγματος ἦτο ὁμοία τῇ ἀρχικῇ, τῇ παραχθείσῃ διὰ τῆς ἀνθρωπίνης φωνῆς, διὰ τοῦτο παρήγε τοὺς ἀρχικοὺς ἐκεῖνους φθόγγους, οὓς πρότερον εἶχε δεχθῇ ὁ φωνογράφος ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ἀνθρώπου.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πρῶτος ἐκεῖνος φωνογράφος τοῦ Ἑδισον ἀπήγγελλε ποιήματα, χωρὶα τῆς γραφῆς, ἐφαλέν ἄσματα, διηγείτο τὴν ἰδίαν του ἱστορίαν, καὶ ἐπῆναι τὰ προτερήματά του· τέλος δὲ ἀναπαρήγε διαφόρων ζώων φωνάς, μάλιστα δὲ καὶ τὴν θορυβώδη σύγχυσιν διαφόρων ἡχῶν καὶ φόφων, οἷοι ἀκούονται κατὰ τὴν ἀφίξιν σιδηροδρομικῆς ἀμαξοστοιχίας.

Ἄλλ' ἡ φθεγγομένη αὕτη μηχανὴ εἶχε καὶ δυσάρεστον τι ἐλάττωμα: τὸ μνημονικὸν αὐτῆς ἦτο ἀληθῶς τεράστιον, ἀλλ' ἡ φωνὴ τῆς ἦτο ἀποτρόπαιος. Ὁμίλει μὲν, ἀλλὰ ψελίζουσα· ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ φωνὴ τῆς ἦτο τοσοῦτον ἀηδῶς ἔρρινος καὶ μεταλλικῇ, ὥστε προσέβαλλε δυσάρεστως τὸ οὖς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ προφορὰ τῶν λέξεων ἦτο τοσοῦτον ἀσαφής, ὥστε ἐνόμιζε τις ὅτι τότε μόνον ἠδύνετο νὰ ἐννοήσῃ τὰ λεγόμενα, ὅταν ἐγνωρίζεν ἐκ τῶν προτέρων τί ἐμελλε νὰ εἴπῃ ἡ μηχανή.

(ἔπεται συνέχεια.)

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

Αἱ λύπαι κόφτουν γόνατα κ' οἱ λογισμοὶ γερνοῦνε.

Ἄλατι πάει 'ς τὴν ἀλικὴ καὶ ξύλα πάει 'ς τὸ λόγγο.

Ἄλλοι σπέρνουν καὶ θερίζουν κ' ἄλλοι τρῶν καὶ μακαρίζουν.

Ἄλλοι τὸν δέρνουν δεκοχτῶ καὶ δὲν τὸν δέρνει ὁ νοῦς του!

Ἄλλοι χτυπάει τὸ νερὸ κ' ἄλλοι βροντάει ὁ μῦλος.

Ἀμαθὸς βρακὶ ἐφόρει, κάθε πάτημα τὸ 'θώρει.

Ἀναφτε τὸ λυχναρί σου πριχοῦ νὰ σ' εὐρ' ἡ νύχτα.

Ἄν γειτονέψης μὲ κουτσὸ θὰ μάθῃς νὰ κουτσαίνης.

Ἄν εἴχ' ἡ ζούρλια κέρατα θὰ φαίνονταν σὲ ὅλους.

Ἀνθρώπος βαρυρροϊζικός, ἀτός του κ' ἀπατός του
Κάνει κακὸ τῆς μοίρας του ποῦ δὲν τὸ κάνει' ὁ ἐχθρός του.

Ἀπὸ μικρὸ κ' ἀπὸ ζουρλὸ μαθαίνεις τὴν ἀλήθειαν.

Ἀπὸ πῆτα ποῦ δὲν τρῶς, τί σὲ μέλει κ' ἂν καῖ;

Ἀπὸ τὸν κακὸ τσομπάνο βδέλιασαν τὰ πρόβατα.

Ἀργυρὸ τὸ μίλημα καὶ χρυσὸ τὸ σῶπα.

Ἀρχοντιά χωρὶς τὸ ἔχει, τύφλα του ὅπου τὴν ἔχει.

Βάλ' τὸ μάνταλο 'ς τὴν πόρτα νὰ κοιμᾷσαι ξενοιασμένος.

Βάσανα ποῦ ἔχ' ἡ ρόκα ὡς ποῦ νὰ γεμίσ' τ' ἀδράχτι!

Βγάνε πάντα καὶ μὴ βάνης καὶ νὰ ἰδῇς σωρὸ ποῦ κάνεις!

Γαῖδαρος εἶν' ὁ γαῖδαρος καὶ σὰν φθρῇ καὶ σέλλα.
Γρηὰ κ' ἂν ὁμορφίζεται δὲν γίνεται κοπέλλα.

Γεράματα καὶ φτώχεια πληγὲς ἀγιάτρευτες.

Γιὰ χάρι τοῦ βασιλικοῦ ποτίζεται κ' ἡ γλάστρα.

Γυναῖκα καὶ χειμωνικὸ ἡ τύχη τὰ διαλέγει.

Δανείσου καλοπλήρωσε να σὲ ξαναδανείσουν.

Δὲν μὲ μέλει πῶς γηράζω ὅσο ζῶ τόσο μαθαίνω.

Δύσκολα τῶχω νὰ γενῇ χοίρου τριχία μετὰξί.
Χωριάτης ἄρχων νὰ γενῇ μὲ ἀνθρωπιὰ καὶ τάξι.

Δύο λαγούς σὰν κυνηγᾷς κ' οἱ δυὸ θὰ νὰ σοῦ φύγουν.

Εἶνε τιμὴ νὰ δίνῃ τις καὶ θλιῖψι νὰ γυρεύῃ.

Εἰς τοῦ θανάτου τὲς πληγὰς βοτάνια δὲν χωροῦνε
Οὔτε γιατροὶ γιατρεύουνε, οὔτ' ἅγιοι βοηθοῦνε.

Εὐχὴ γονιοῦ ἀγόραζε καὶ 'στὸ βουνὸ ἀνέβα.

Ἡ ὁμόνοια φτιάνει σπῖτι κ' ἡ διχόνοια τὸ χαλάει.

Κόκκαλα δὲν ἔχει ἡ γλῶσσα κι' ὅμως κόκκαλα τσακίζει.

Κακὴ πληγὴ γιατρεύεται κακὸ ὄνομα σκοτόνει

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**
(συνέχεια.)

— „ὦ, ἀγαπητὴ μου φίλη“, ἤρχισε λέγουσα ἡ Ἑλένη.
„Τί κακὴ νύκτα ἐπεράσαμε!“ καὶ διηγήθη εἰς τὴν ἐκπληκτον καὶ περιδεῇ Ἀγγλίδᾳ τὴν αἰφνιδιαστικὴν ἐξαγρίωσιν τοῦ Ἀδριανοῦ, τὴν δυστροπίαν καὶ ἐξέγερσιν αὐτοῦ κατὰ τῆς μητρὸς, κατὰ τοῦ γέροντος καθηγητοῦ, κατ' αὐτῆς τῆς ἰδίας, τὴν ἀναλγησίαν αὐτοῦ πρὸς τὰ δάκρυα καὶ τὰς ἰκεσίας πάντων, τὴν ἀκατάσχετον καὶ μανιώδη ὁρμήν, μεθ' ἧς ὁ δυστυχὴς ποιητὴς κατέγραψεν ἐπὶ τοῦ χάρτου τὴν τελευταίαν ᾠδὴν τοῦ ποιήματός του, μέχρις οὗ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ ἐξηντλήθησαν καὶ ὁ ὕπνος περιέσφιγγεν αὐτὸν καθύμνον . . .

Ἡ Μὲς Ῥόζα ἤκροατο μετ' ἀπείρου προσοχῆς, ἐναλλάξ ὠχρίωσα καὶ κοκκινίζουσα.

— „Ἡ θεία μὲ ἔστειλε πρὸς ὑμᾶς“, εἶπεν ἡ Ἑλένη μετὰ τὴν διήγησίν της, „ὅπως σᾶς παρακαλέσω θερμῶς καὶ σᾶς ἐξορκίσω, νὰ μᾶς ἐπισκεφθῆτε σήμερον. Δὲν ἔχομεν πλέον καμμίαν δύναμιν ἐπ' αὐτοῦ· εἰς ὑμᾶς ἴσως θὰ ὑπακούσῃ, διότι ἐξασκεῖτε μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς θελήσεώς του . . . Σώσατέ μας, φιλότατη . . . φονεῦει τὸν ἑαυτὸν του!“

Ἡ Ἑλένη ἐξερράγη εἰς πικρὰ δάκρυα . . . Ἡ Ἀγγλὶς περιέσφιγγεν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας της.

— „Θὰ ἔλθω κατὰ τὴν συνήθη ὥραν. Ἄν ἤρχομην πρότερον, θὰ ἐπρόδιδον ὅτι μὲ προσεκαλέσατε σεῖς, καὶ ὅτι φοβεῖσθε . . . Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ εἰξεύρῃ.“

Ἡ Μὲς Ῥόζα, ἥτις δὲν ἦτο ὀλιγώτερον ἀνήσυχος ἢ ἡ Ἑλένη, ἤρχισε νὰ περιπατῇ μετ' αὐτῆς ἐπὶ τῆς τερράτσας καὶ νὰ πληροφορηταὶ ὅλας τὰς λεπτομερείας. Περιέργον δέ, ὅτι ἡ ἐξέγερσις καὶ ἐξαγρίωσις τοῦ Ἀδριανοῦ οὐδεμίαν ἐντύπωσιν ἐνεποίει εἰς τὴν Ἀγγλίδᾳ, ἥτις ἐφαίνετο μᾶλλον ἐνδιαφερομένη νὰ μάθῃ τὰς λεπτομερείας τῆς ὅλης σκηνῆς. Ἀφοῦ τοιουτοτρόπως ἐπὶ μίαν σχεδὸν ὥραν συνδιελέχθησαν πρὸς ἀλλήλας αἱ δύο νεάνιδες, ἡ Ἑλένη ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν οἰκίαν της. Ἐνταῦθα εὗρε τὴν θείαν συστρέφουσας τὰς χεῖρας ὑπὸ ἀπελπισίας, θρηνοῦσαν καὶ ὀδυρομένην.

— „Τί κάνει ὁ Ἀδριανός; Τί ἔχει; ἐσηκώθη; ἐξύπνησε;“ ἠρώτησεν ἡ Ἑλένη περιδεὴς καὶ τρέμουσα.

— „Ἐσηκώθη“, ἀπήντησεν ἡ κυρία Κλάρα ταπεινωφώνως καὶ σείουσα τὴν κεφαλὴν· „ἐσηκώθη, ἀλλὰ μόνον διὰ νὰ βυθισθῇ εἰς τὰ γραψίματά του. Ἐδιώξε τὸν κόμητα ὀργισμένος, ἠνάγκασε τὸν καθηγητὴν νὰ ἐξέλθῃ καὶ ἐκλείδωσεν τὴν θύραν . . .“

Ὁλόκληρον τὸν πρὸ μεσημβρίας χρόνον διήλθον ἡ μήτηρ καὶ ἡ Ἑλένη ἀκροώμεναι παρὰ τὴν θύραν . . . Περὶ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος ἠνοιξεν ἐπὶ τέλους ὁ Ἀδριανὸς τὴν

θύραν τοῦ δωματίου του καὶ ἐπέτρεψε τὴν εἴσοδον εἰς τὴν μητέρα του. Ἦτο σιωπηλὸς καὶ σύννους, εἰς δὲ τὰς ἀπειθυνομένας αὐτῷ ἐρωτήσεις ἀπεκρίνετο μετὰ λακωνικῆς συντομίας. Ὅτε ἡ Ἑλένη πεποιθυῖα εἰς τὴν εὐνοίαν ἧς ἀπῆλαυε παρ' αὐτοῦ ἐπλησίασε πρὸς τὸν ποιητὴν μειδιῶσα, οὗτος ἐχαιρέτισεν αὐτὴν μετὰ τινος ψυχρότητος καὶ ἄνευ τοῦ συνήθους μειδιάματος. Ἡ Ἑλένη ἐκίνει κατ' αὐτοῦ χαριεντιζομένη τὸν δάκτυλον εἰς σημεῖον ἀπειλῆς.

— „Εγὼ ἔπρεπε νὰ σᾶς ἀπειλῶ, καὶ σὲ καὶ τὴν μητέρα“, ἤρχισεν ὁ ποιητὴς ψυχρῶς. „Σεῖς καὶ ὁ καθηγητὴς πταίετε ὅτι δὲν ἐτελείωσα χθὲς τὴν δεκαετῇ μου ἐργασίαν . . . Καὶ τώρα! . . . Δὲν εἰξεύρω πλέον τίποτε· ἴσως σήμερον, ἴσως οὐδέποτε! Ἡ ἔμπνευσις δὲν παρασούζεται ὅταν τὴν καλέσω· αἰσθάνομαι τὰς δυνάμεις μου ἐντελῶς ἐξηντημένας, καὶ ὅμως πρέπει νὰ τελειώσῃ μίαν φοράν . . . Μάλιστα! ὅταν τελειωθῇ, τότε θ' ἀρχίσω νὰ ζῶ . . .“

— „Προσφιλέστατε Ἀδριανέ“, ἀπήντησεν ἡ Ἑλένη μὲ γλυκεῖαν φωνήν. „Τὴν ἔμπνευσιν θὰ δυνηθῇς ν' ἀνακαλέσῃς πολὺ ἐυκολώτερον ἢ ἡμεῖς τὴν δύναμιν τοῦ νὰ σὲ βλέπωμεν πάσχοντα καὶ βλάπτοντα τὴν ἰδίαν σου ὑγείαν . . .“

— „Δὲν βλάπτω τὴν ὑγείαν μου, ἀλλὰ τὴν σώζω“, ἀπήντησεν ὁ Ἀδριανός, „θέλω ν' ἀπαλλαχθῶ ἀπὸ τοῦ δαίμονος!“

Τὴν στιγμὴν ταύτην παρουσιάσθη ὁ κόμης Μαριᾶνος καὶ θέλων ν' ἀποστρέψῃ τὴν ὁμιλίαν ἀπὸ τοῦ ἐρεθιστικοῦ τοῦτου θέματος, διηγήθη περὶ τινος δυστυχήματος, ὅπερ εἶχε συμβῇ εἰς Ἀγγλον τινὰ ἐν Ἀγίᾳ Λουκίᾳ. Ὁ Ἀδριανός, εἰς τὰς ἰδίας σκέψεις βεβυθισμένος, οὐδεμίαν ἐδίδεν προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους τοῦ κόμητος. Κατὰ τὸ γεῦμα δὲν ἔφαγε σχεδὸν τίποτε, ἔπιεν ὀλίγον οἶνον μετὰ ὕδατος κεκραμένον, ἐδρυμμάτιζεν ἀφηρημένος τὸν ἄρτον καὶ δὲν ἤκουε τὰς ἐρωτήσεις τὰς ὁποίας τῷ ἀπηύθυνον. Ὁ Σενούτας ἐκάθητο ἀπέναντί του.

— „Σὺ πταίεις“, εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἀδριανός περὶ τὸ τέλος τοῦ γεύματος, δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου τὸν γέροντα.

— „Εγώ; εἰς τί πταίω;“ εἶπεν ὁ Σενούτας.

— „Μάλιστα! σὺ εἶσαι ὁ αἷτιος ὅτι δὲν ἔλαβα πάλιν τὴν ἐλευθερίαν μου, σὺ δὲν ἐξετίμησας ὀρθῶς οὔτε τὴν ἰδικήν μου θέσιν οὔτε τὸ καθήκόν σου. Ἐχασα ἴσως τὴν πολυτιμότεραν στιγμὴν τοῦ βίου μου!“

Ὁ δυστυχὴς Σενούτας ἐθλίβετο οὐκ ὀλίγον διὰ τὴν μομφὴν ταύτην.

— „Ἄν ἐγὼ πταίω“, ἀπήντησεν ὁ καθηγητὴς τύψας διὰ τῆς χειρὸς τὸ στήθος του, „τότε ἔχω κοινὸν τὸ πταῖσμα μὲ ὅλους, ὅσοι σὲ ἀγαποῦν, . . . μὲ τὴν μητέρα σου . . .“